

Naturvernforbundet i Buskerud

Martin Lindal
Bråtan11
3022 Drammen
e-post:buskerud@naturvernforbundet.no
Tlf: 99604555

Drammen 20.9.2023

PLAN OG RESSURS AS
silje@planogressurs.no

Varsel om oppstart av reguleringsarbeid Holmevassnatten Hyttegrend - planid 2023002

Naturvernforbundet i Buskerud sender med dette uttale om oppstart av reguleringsarbeidet for Holmevassnatten Hyttegrend i Sigdal kommune.

Samandrag

Verda står nå midt i ei klima og naturkrise. Norge har forplikta seg internasjonalt til å redusere utslepp av klimagassar, og ta vare på natur. Det er på tide at kommunane i landet tar innover seg at dei har eit ansvar for å nå måla. Planområdet Holmevassnatten er prega av myr og snaufjell. Det ligg delvis inni leveområdet for villrein. Det er eit viktig område for friluftsliv for hyttefolket i nabolaget.

Kunnskapsgrunnlaget i forhold til §8-12 i naturmangfaldlova er mangelfull.

Bygging av 100 høgstandard hytter her vil føre til store klimautslepp både i byggeperioden og i etterkant. Det vil vera negativt for villrein, fjellfugl og anna dyreliv.

Det vil heller ikkje bli særleg attraktivt å drive med friluftsliv i området.

Sigdal kommune har store tomtereservar som ikkje er bygd. Dei bør utnyttast før nye område blir tatt i bruk. Naturvernforbundet i Buskerud meiner at planen ikkje kan realiserast.

Dei store linjene - klima og naturkrise.

Verda står nå midt i både ei klima- og ei naturkrise.

Klima

Temperaturen på jorda har stige med 1,25 grader sidan industriell tid starta, og dette merkar me godt både i Norge og resten av verda. Konsekvensane er flaum, storm, tørke, brear som smeltar, minkande matproduksjon, og mange millionar menneske på flukt.

Parisavtalen forpliktar alle land å melde inn nye eller oppdaterte mål for utslepp av klimagassar kvart femte år.

Norge sine forsterket klimamål er å redusere utsleppa med minst 50 og opp mot 55% innan 2030 i forhold til 1990-nivået.

Hittil har Norge bare redusert utsleppa med 4,7%. Det betyr at me skal redusere klimagassutsleppa våre med over 50% dei neste 7 åra.

Nyare forskning viser at øydelegging og nedbygging av natur er ei stor kilde til utslepp.

Natur

I desember 2022 blei det endelig inngått ei ny naturavtale i Montreal, Canada. Naturavtalen er basert på det omfattande vitenskaplege arbeidet til det internasjonale Naturpanelet(IPBES), og er derfor godt vitenskapleg forankra. Naturpanelet samanstillir kunnskap om korleis det går med naturen, og gir samstundes svar på kva som skal til for å snu utviklinga. I følge Naturpanelet kollapsar viktige økosystem fleire stader i verda, og ein million artar står i fare for å dø ut.

Naturpanelet seier at det ikkje er nok å stanse naturtap, me må også reparere øydelagte område. Me må ha meir natur - ikkje mindre.

Naturavtalen har 23 delmål. Det første målet handlar om arealforvaltning og har ordlyden: “Alle areal skal forvaltes på en måte som sikrer naturen, og områder som har stor betydning for naturmangfold skal ikke gå tapt.”

Det overordna målet for Naturavtalen er at verdas land skal stanse og reversere tapet av natur innan 2030. Arealendringar er hovedårsaka til at både artar og naturtypar står i fare for å bli borte i Norge. For ni av ti trua artar på raudlista er arealendringar hovedtrusselen.

Nedbygging og øydelegging av natur er ei kilde til utslepp av klimagassar, og ein trussel mot biologisk mangfald. Kommunane må ta sitt ansvar for å bidra til å oppfylle måla i både Parisavtalen og Naturavtalen. Konklusjonen må vera at tida for den store og omfattande hyttebygginga er over.

Planområdet

Området er prega av at det ligg høgt til fjells. Det er prega av småvokst bjørk og gran, med myr og grunnlendt mark imellom. Øvste delen av området er snaufjell, og går heilt inntil, og delvis inn i leveområdet for villrein.

Det er ikkje samsvar mellom karta i plandokumenta og plangrensa. Karta samsvarar heller ikkje fullt ut med arealdelen i kommuneplanen.

Heile området er klassifisert som sær s viktig friluftsområde.(Naturbase)

Planområdet sett fra sørvest.

Kunnskapsgrunnlaget

Det er kommunen som har ansvaret for at kunnskapsgrunnlaget er godt nok. Konklusjonen er at det ikkje er behov for konsekvensutgreiing, og kunnskapen om naturverdiane er basert på søk i naturbase. Etter NiB sin oppfatning er ikkje det godt nok i forhold til §8-12 i naturmangfaldlova. Området bør konsekvensutgreiast med tanke på villrein, friluftsliv, klima og landskap.

Det er mykje myr i planområdet.

Myr

Myr er eit viktig karbonlager, ein reknar med at 1m med myrjord har lagra karbon i 1000 år. Dersom myra blir øydelagt vil dette ende opp som klimautslepp. Myr er ein viktig flaumdempar, myr rensar vatn, er levestad for mange artar, og eit område for rekreasjon og matauk. Staten bruker mange millionar på å restaurere myr, mens kommunane bygger ned i stor stil. Dette må ta slutt. Det blir krevande å bygge høgstandard hytter i dette området utan å øydelegge myr.

Snaufjell

Planområdet grensar opp mot snaufjell og villreinområdet i nord.

Øvste delen av planområdet er snaufjell. Hytter i dette området vil bli liggjande veldig eksponert.

Kommunal og distriktsdepartementet kom i juni 2023 med dokumentet Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging. I kap.5.3: Ta vare på naturmangfald , friluftsliv og kulturmiljø står det:

“Vi har i dag meir enn 445 000 fritidsbustader, og talet har auka jamt dei siste 20 åra.

Fritidsbustad utgjer eit viktig næringsgrunnlag i mange kommunar. Samtidig kan vidare utbygging i mange tilfelle ha negative konsekvensar for naturmangfald, friluftsliv, klimagassutslepp, landskap og kulturmiljø, og føre til konflikt med landbruk, reindrift og andre næringer. Gjennom god planlegging kan fritidsbustad vurderast i eit regionalt perspektiv, og arealbeslaget avgrensast. Ny utbygging bør skje i tilknytning til eksisterande byggeområde og infrastruktur og tilpassast bygningar, landskap og terreng. Det er viktig å unngå ny, omfattande fritidsutbygging i viktige landbruks-, natur-, friluftsliv- og reindriftsområde og utbygging på myr. I fjellområda er det særleg viktig å ta vare på større, samanhengande område utan bygningar, og ikkje leggje til rette for ny fritidsutbygging i og over skoggrensa.”

Bygging av hytter i dette området er klart i strid med føringane frå Dep.

Villrein

Norge har den siste resten av den europeiske villreinstammen. Me har eit internasjonalt ansvar for å ta vare på den. Bit for bit utbygging og andre ting har ført til at villreinen nå er på Raudlista med status nær trua. Norefjell er eit lite fjellområde med press frå hyttebygging rundt heile fjellet.

Dersom presset mot Norefjell held fram, fryktar me at villreinen endar opp med å bruke bare Reinsjøfjell. Planen for hyttebygging i Holmevassnatten vil auke ferdselen i villreinområdet og påvirke villreinen negativt. På Norefjell- Reinsjøfjell lever det ein villreinstamme på ca. 570 vinterdyr. Som opphaveleg tamrein er dyra mindre sky enn mykje anna villrein. På grunn av jaktseleksjon er det rimeleg å anta at reinen vil bli meir sky overfor menneskeleg aktivitet i framtida. Villreinen på Norefjell blir nokre gonger omtala som vill tamrein. Det er irrelevant. Sjølv om området ikkje har status som nasjonalt villreinområde, har det status som villreinområde, og skal forvaltast som dette. Området er lite, og reinen er allereie pressa frå mange kantar. Det er stor og aukande turaktivitet i området både sommar og vinter, og det er grenser for kva villreinen tåler før ferdsel blir ei trekkbarriere. Undersøkingar i andre fjellområde viser at reinen endrar åtferd (6) allereie etter at 10 personar passerer på ein sti i løpet av ein dag. Ved 220 passeringar/dag er det fullstendig blokkering av villreintrekket. Sjølv om reinen her er mindre sky, og fluktavstanden er mindre, er det rimeleg å tru at stor ferdsel også vil skape ei trekkbarriere her. Reinen er særleg sårbar i kalvingstida, og simle med kalv er meir sky enn bukkeflokkar. Det er særst viktig å unngå auka ferdsel i kalvingsområda. Me sluttar oss til konklusjonen i konsekvensanalysen til Tor Punsvik: "Det volum av hyttebygging og reiseliv som utkastet til Regional plan for Norefjell - Reinsjøfjell legger opp til anses som å ville overskride bæreevnen for villreinstammen betydeleg på sikt. Resultatet vil trolig bli en liten bestand og lite leveområde. Det anbefales at det ikke planlegges/vedtas ny hyttebygging av betydning og ny kunnskap framskaffes." Me vil også nemne at Eigil Reimers, som truleg er den som kjenner denne villreinstammen best, har uttalt at utbygginga kan føre til at villreinen kan komme til å «kaste inn håndkledet» og ende opp med å bruke bare eit av områda i Norefjell-Reinsjøfjell. Det må me unngå.

Foto: Per Jordhøy.

Fjellfugl

Ny studie viser at talet på fjellfugl er redusert med 10% sidan årtusenskiftet. Typiske fjellfuglar med klar nedgang i bestanden er snøspurv, lappspurv og heipiplerke. Også typiske vadefuglar som heilo og rødstilk har gått tilbake. Begge er nå på rødlista med status nær trua. Årsakene er sannsynlegvis klimaendringar og endra arealbruk i fjellområda. Det vil uansett ikkje vere berekraftig å bygge ned leveområda med fleire fritidsbygg.

Heilo

Energi

I følge Statnett vil Norge snart ha mangel på kraft. Det er store omfattande planar om bygging av ny fornybar energi, noko som har skapt store konflikter i forhold til natur.

Høgstandard hytter har eit stort energiforbruk, og bygging av høgstandard energikrevjande hytter kan ikkje halde fram. Det må vera eit krav framover at nye hytter er energinøytrale.

Konklusjon

Området er prega av myr og snaufjell. Det går delvis inn i leveområdet for villrein, og er eit særst viktig friluftsområde. Bygging av 100 høgstandard-hytter her vil ha store negative konsekvensar for villrein og fugl. Det vil føre til store klimautslepp på grunn av punktering av myr, og energibruken vil auke, noko som fører til eit større behov for ny energi.

Hyttene vil bli liggjande eksponert, og det vil bli lite interressant å drive friluftsliv i området. NiB meiner at planen må leggjast bort. Sigdal har ei tomtereserve på 1200 godkjende tomter som bør byggast ut før nye område blir tatt i bruk.

Naturvernforbundet i Buskerud - Martin Lindal.

kopi: Statsforvaltaren
Sigdal kommune